

Indikatorer ved dysleksi

Oppgavesett 3 – 5

Navn:

Trinn:

Dato for testing:

Oppgavesett 3–5

Primære indikatorer	Ja, persentil < 15	Moderate, persentil 15 30	Nei, persentil > 30
1. Betydelige vansker med deltest 15A Leseflyt ¹			
2. Betydelige vansker med deltest 3 Ordlesing			
3. Betydelige vansker med deltest 4 Fonologisk avkoding			
4. Betydelige vansker med deltest 5 Ortografisk gjenkjenning			
5. Betydelige vansker med deltest 6 Fonemisk bevissthet ²			
6. Betydelige vansker med deltest 18 Diktat			
Sekundære indikatorer	Ja	Nei	
7. Liten effekt av tiltak (trinn 3-5) ³ Vedvarende lesevansker (trinn 5) ⁴			
8. Lytteforståelsen (deltest 16) er bedre enn leseforståelsen (deltest 15B) ⁵			
Andre indikatorer	Ja, persentil < 15	Moderate, persentil 15 30	Nei, persentil > 30
9. Vansker med deltest 15B Leseforståelse			
10. Vansker med deltest 7 Grafem-fonem-omkoding			
11. Vansker med deltest 8 Fonemsyntese			
12. Vansker med deltest 9 Fonemanalyse			
13. Vansker med deltest 10 Fonologisk korttidsminne			
14. Vansker med deltest 14 Hurtig benevnelse av kjente objekt			

En må ta hensyn til både persentilen for korrekthet, persentilen for tidsbruk og effektivitetspersentilen. Sett kryss for "Ja" hvis én av de tre persentilene er under 15.

Andre indikatorer (testes ikke i Logos)		Ja	Nei
Vansker med å uttale kompliserte ord			
Forsinket språkutvikling			
Andre familiemedlemmer har dysleksi			
Skriv inn antall primære, sekundære og andre indikatorer			
Ved diagnostisering av dysleksi må eleven ha betydelige vansker med minst tre av de primære indikatorene 1 – 6. Som oftest er også de sekundære indikatorene 7 og 8 innfridd.			
	Primære indikatorer		Sekundære indikatorer
			Andre indikatorer
Konklusjon		Ja	Nei
Skårer eleven innen kriteriene for dysleksi			

Testleder:

1. Indikatoren skåres med utgangspunkt i deltesten Leseflyt og leseforståelse. Kun resultater knyttet til leseflyten skal vurderes her.

2. Inngår kun i oppgavesett 6-voksne.

3. For elever på trinnene 2 – 4 må en vurdere effekten av individuelt tilrettelagte tiltak før en konkluderer med dysleksi. Dette gjøres for å eliminere andre årsaker til lesevanskene. Elever med dysleksi har langt mindre effekt av den tilrettelagte opplæringen enn elever med andre typer lesevansker. En kan reteste etter 12 uker med tilrettelagt opplæring. For elever på trinn 5 eller høyere må en vurdere om lesevanskene er vedvarende.

4. Vanskene er vedvarende når eleven har hatt vansker med lesingen over flere år, på tross av tilpasset opplæring. En må kunne utelukke andre mulige årsaker til forsinket leseutvikling (som for eksempel hyppige skole- og/eller lærerbytter, høyt fravær, traumatiske hendelser i hjemmet eller andre utfordringer/diagnoser). Dersom det er usikkerhet knyttet til betydningen av slike forhold, bør individuelt tilpassede tiltak iverksettes før en konkluderer. Det samme gjelder for lese- og skrivevansker som nylig har oppstått.

5. Elever med dysleksi har ikke vansker med språkforståelsen. En forventer derfor at elever med dysleksi har bedre lytteforståelse enn leseforståelse. Men det finnes unntak. Redusert lytteforståelse kan noen ganger være et resultat av redusert leseerfaring. Unge og voksne med avkodingsvansker leser gjerne mindre og fortrinnsvis enklere tekster. Som en konsekvens utfordres i mindre grad evnen til å forstå, noe som på sikt kan føre til redusert lytteforståelse. Svak lytteforståelse kan også skyldes språkvansker, flerspråklighet eller utfordringer med oppmerksomhet og konsentrasjon. Hos andre er det motsatt. De skårer godt både med hensyn til lese- og lytteforståelse. God leseforståelse på tross av store avkodingsvansker kan forklares av godt arbeidsminne, god generell forståelse og rik erfaringsbakgrunn.